

DRIE SLECHTE AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE-MAAS

Bepaling 1.13: Bankbestuurders dienen een moreel-ethische verklaring te ondertekenen.

Een verklaring voor de bühne, waarin niets staat dat niet al vanzelfsprekend zou moeten gelden. Wat is bovendien de sanctie bij het in strijd met deze verklaring handelen?

Bepaling 2.16: Stabiele aandeelhouders van banken dienen extra te worden beloofd. Dit kan bijvoorbeeld door uitkering van een loyaliteitsdividend, versterkt stemrecht of anderszins. De horizon voor zo'n stabiele aandeelhouder is bij voorkeur vier jaar of langer.

Ongelijke behandeling van aandeelhouders is een slecht idee en schaadt de marktwerking. Eerder doorstond een dergelijk plan van DSM de juridische toets al niet.

Bepaling 2.18: Het certificeren van aandelen van een bank kan een nuttig instrument zijn om te vermijden dat een beperkt aantal aandeelhouders een onevenredig grote invloed hebben op de Vergadering van Aandeelhouders. Teneinde te voorkomen dat certificering de invloed van aandeelhouders structureel beperkt, dienen op de Vergadering van Aandeelhouders aanwezige of vertegenwoordigde certificaathouders te allen tijde stemrecht te kunnen uitoefenen.

ING bewijst dat certificering het nemen van onverantwoorde risico's om de winst op korte termijn te maximaliseren geen strobreed in de weg legt.

sarissen minder zal worden.

Een van de adviezen van de commissie betreft het certificeren van aandelen. Dat is werkelijk te gek voor woorden. Certificering zal leiden tot een verdere verslechtering van de positie van de kapitaalverschaffer en dan is van daadwerkelijke 'checks en balances' binnen de onderneming geen sprake meer. De certificaathouder heeft wel recht op dividend en claims bij een claimmissie, maar geen zeggenschaprechten.

Het stemrecht ligt bij het bevriende administratiekantoor, dat stemt op alle aandelen waarvoor het stemrecht niet door beleggers zelf is opgeëist. In de praktijk betekent dit dat het administratiekantoor ongeveer 60

procent van de stemmen vertegenwoordigt en in aandeelhoudersvergaderingen de dienst uitmaakt, zonder zelf risicodragend kapitaal te hebben verstrekt. Door het certificeren van aandelen kunnen bestuur en commissarissen ongecontroleerd hun eigen gang gaan.

De aandelen van ING, nota bene momenteel de grootste financiële instelling aan het staatsinfuus, zijn gecertificeerd. Commissievoorzitter Cees Maas was er van 1996 tot april 2007 de financiële topman. In die periode veranderde het risicoprofiel van ING enorm. In 2007 bereikte deze transformatie zijn hoogtepunt en boekte ING een recordwinst van 9,2 miljard euro. Daarvoor werd het balanstotaal tot 1.312 miljard euro opgeblazen, ofwel tot circa 35 keer het eigen vermogen. Maas ontving voor die prestatie over zijn laatste volledige werkjaar een kortetermijnbonus van 1,24 miljoen euro, bijna twee keer zijn vaste jaarsalaris.

Maas heeft dus een hoofdrol gespeeld in het drama waarop zijn rapport betrekking heeft. Het rapport erkent dat kortetermijnbonussen inderdaad tot onwenselijk gedrag leiden en dat getuigt van voortschrijdend inzicht. Maar Maas weet als geen ander dat het certificeren van aandelen geen dam zal opwerpen tegen dergelijk onwenselijk gedrag. De gecertificeerde bankverzekeraar ING levert het meest overtuigende bewijs dat het bancaire management niet gedwongen door aandeelhouders maar uit eigen winst- en bonusbejag onverantwoorde risico's is gaan opzoeken.

ANTICYCLISCHE BUFFERS

Het is voor de VEB duidelijk dat DNB en ECB in de voorbije jaren hadden moeten aandringen op de vorming van anticyclische buffers door de banken in Nederland. De commissie stelt dit nu ook vast. Met name aanbeveling 3.4 sluit direct aan bij aanbevelingen die de VEB eerder deed. Een algemeen maximum aan de leverage-ratio (risicodragend vermogen ten opzichte van balanstotaal) is wenselijk. Door het werken met risicogewogen activa raken risico's uit beeld. Een Europese toezichtstructuur is ook dringend gewenst, al is het maar omdat alle grote financiële instellingen in meerdere Europese landen actief zijn en een omvang hebben die de financiën van veel nationale overheden inmiddels ver overstijgen.

De commissie stelt dat verlaging van het garantiebedrag voor spaargeld (nu 100.000 euro) wenselijk is, maar een eigen risico voor de spaarder niet. De VEB is echter van mening dat enige vorm van eigen risico er

DRIE GOEDE AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE-MAAS

Bepaling 1.1: Iedere bank dient een profielschets op te stellen voor de Raad van Commissarissen als geheel, alsmede voor de individuele leden. In die profielschets moet worden opgenomen dat iedere commissaris voldoende kennis moet hebben om zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te kunnen vormen over de basisrisico's van de bank.

Een prima aanbeveling. In de praktijk betekent het dat van de huidige commissarissen bij financiële ondernemingen minimaal de helft moet opstappen.

Bepaling 2.11: Er dient onder alle omstandigheden een prudent beleid te worden gevoerd ten aanzien van de variabele beloningen van bestuurders van banken. Het totale variabele inkomen kan per jaar maximaal tussen de 0% en 100% van het vaste inkomen bedragen. In het geval er door de bank geen winst wordt gemaakt dient aan de Raad van Bestuur en de eerste managementlaag daaronder geen variabel inkomen te worden toegekend.

Een glasheldere bepaling die ook bij andere bedrijven ingang zou moeten vinden.

Bepaling 3.4: Overwogen dient te worden om in aanvulling op de kapitaaleisen van Basel II voor (soorten van) banken een algemeen maximum aan de verhouding tussen balanstotaal en risicodragend vermogen (leverage-ratio) te stellen.

Banken moeten veel grotere buffers aanhouden dan onder Basel II is toegestaan.

juist voor zorgt dat spaarders bewuster een keuze maken. Hoge verwachte rendementen gaan nu eenmaal gepaard met grotere onzekerheid van de uitkomst. Volledige garantie werkt marktverstrend. Risico moet ook voor spaarders een prijs hebben.

Volgens de commissie moet de overheid geen banken oprichten of geheel of gedeeltelijk in eigendom hebben. Als aan alle aanbevelingen in het rapport wordt voldaan, is het echter de vraag wat de banken op de beurs nog te zoeken hebben. ■